

Benvolguts conciutadans del poble de Sant Llorenç Savall

L'Assemblea Nacional Catalana m'ha encarregat que us recordi els valors humans d'esforç i de lluita dels quals heu estat protagonistes com a poble.

I per què us ho vull recordar?

Perquè s'acosta un esdeveniment de primera magnitud que ens afectarà a tots i cada un de nosaltres: la Societat Civil. I no ens podem arronsar ni ens podem quedar endarrere si volem mantenir la nostra valentia dels temps passats.

1) Us recordo que els nostres avis i pares vivien tranquils i amb pau treballant les terres que heretarem dels nostres avant passats i que ens donaven els fruits per poder viure. Però a principis del segle passat pels voltants del 1900, un parell de famílies d'aquest poble iniciaren una aventura que va consistir en organitzar una fabrica de teixits per donar treball als habitants del poble i poder viure tots una mica millor. Foren la Família Valls i els Roma. I les dones del nostre poble decidiren aprendre i entengueren aquelles màquines i demanaren un lloc de treball.

Després de molts anys, quan jo vaig sortir fora cap a les Espanyes, la gent deien que les dones no han de treballar; s'han de quedar a casa, tenir cura del marit i fer créixer els fills. I quan jo els deia que al meu poble la majoria de les dones treballaven a les fàbriques de teixits, no s'ho creien. **Vosaltres dones i homes us avançareu i travessareu la barrera del nou món industrial que acabava de néixer.** Mentrestant els pobles de Castella malvivien fent de mossos dels grans latifundis de terres d'Andalusia i de les altres terres de les Espanyes.

2) Una Vaga. Al cap d'uns anys – no gaires- les treballadores i treballadors de les fàbriques del Vapor, s'adonaren que els amos abusaven del treball dels seus obrers, pagant-los uns sous de misèria , mentre els Amos s'enriquien cada dia més. I després d'avisar-los que els preus s'havien d'ajustar, els Amos no feren cas, i un bon dia es trobaren que la fàbrica no funcionava, i que no hi havia els treballadors. S'havien declarat en vaga.

Els amos es creien els més forts i no volgueren fer concessions. No volgueren baixar del burro. Es pensaven que els treballadors aviat no podrien resistir més i tornarien. S'equivocaren. De moment alguns, anaren a buscar feina en els pobles veïns. La meva mare, soltera encara, fou una de les que va anar a treballar i a viure a Castellar del Vallès, a casa d'una seva germana. Els altres obrers pogueren resistir la vaga, perquè tots tenien terres, i horts en actiu i vinyes. I verdures i patates.

Però ara ja sabien què era i com era una fàbrica de teixits, i després de reunir-se, decidiren fer-ne una de nova, tan gran com la del Vapor; **fou la Fabrica Nova del carrer Llevant** Una proesa i amb un coratge que cap més cas es va donar en el món obrer en aquell moment històric. Ells foren els protagonistes. Els nostres avis i pares i mares, posaren els seus

estalvis i compraren els terrenys per fer la fàbrica nova. Però sense cap amo. Els amos eren els mateixos treballadors. Havien creat una Cooperativa.

3) Us recordo que Francesc Macià va venir de l'exili, i va crear el partit ERC, i amb el seu partit s'hi va ajuntar **La Unió Socialista de Catalunya**. No els socialistes del PSC venuts al PSOE, sinó uns socialistes catalans amb el seu president, Manel Serra i Moret, "**L'Estat Català**"; i "**Els Rabassaires**"; ERC guanyà per majoria absoluta les eleccions de l'any 1931 i Francesc Macià des de dalt el balcó de plaça de St. Jaume va declarar solemnement la **República Catalana independent**. Mireu si va ser fàcil que Catalunya fos independent. Però el Govern de Madrid no hi estava d'acord (com era d'esperar) i va demanar al president Macià tenir converses per negociar una solució que anés bé per les dues parts. De moment el Rei d'Espanya Alfonso XIII estava espantat per la revolta que suposava la victòria ERC i va decidir exiliar-se a Itàlia. En aquells moments Catalunya teníem la paella pel mànec i el mànec també.

Les converses duraren tres dies i dues nits sense dormir. I Macià va demanar tenir un govern propi de Catalunya autònom, i recuperar el nom de la Generalitat, que així es deia el govern català, i que els espanyols ja l'havien enterrat definitivament. I amb aquestes dues condicions Macià acceptar quedar-se dins les Espanyes. Es tracta ara de preparar-nos una vegada més per conquerir el govern i convertir **Catalunya en un Nou Estat Europeu**.

Ara s'acosta una altra oportunitat; els nostres diputats són majoria absoluta en el parlament i poden declarar la nostra independència unilateralment, com feu Macià . O el president de la Generalitat, Artur Mas, pot donar per acabada aquesta legislatura, i obrir unes noves eleccions amb l'únic objectiu de guanyar la independència democràticament. A Catalunya ja hi ha el 51 % que votarien independència. Es tractarà aleshores que tots els prohoms i dones importants vagin pel món per tenir converses amb els representants dels Estats europeus i d'Amèrica i expliquin que la Nació catalana ha viscut uns 30 anys amb una Constitució democràtica, políticament sotmesa, econòmicament espoliada.

I acabo. Mn. Jaume Cullerell l'any 1888, durant l'Exposició Universal de Barcelona, guanyà el premi de poesia en uns Jocs Florals. I va llegir la poesia davant la Reina d'Espanya que presidia l'acte. Hi havia quatre versos que jo vaig fer cantar els nens i nenes per les caramelles pels carrers i places d'aquest meu i vostre poble, acompanyats d'una cobla. Eren aquests versos. Ningú em denuncià.

No captem el dret de viure.
Dret que no es compra ni es ven:
Poble que mareig ser lliure,
Si no l'hi donen, s'ho pren!

Mossèn Josep Dalmau
Sant Llorenç Savall, 9 de setembre de 2012